

UNIVERZA V MARIBORU
FAKULTETA ZA TURIZEM

**NAVODILA ZA PRIPRAVO DISPOZICIJE
DIPLOMSKIH IN MAGISTRSKIH DEL NA
FAKULTETI ZA TURIZEM UNIVERZE V
MARIBORU**

Navodila za pripravo dispozicije diplomskih in magistrskih del (v nadaljevanju zaključnih del) na Fakulteti za turizem Univerze v Mariboru so povzeta po Navodilih za pripravo diplomskih in magistrskih del na Fakulteti za turizem Univerze v Mariboru.

Brežice, december 2016

UVOD

Dispozicija je sestavni del prijave teme zaključnega dela. Študent oblikuje dispozicijo zaključnega dela v skladu s spodnjimi navodili in usmeritvami ter v skladu s priloženo predlogo. Dispozicija mora biti vsebinsko stabilna, torej vsako poglavje mora dovolj jasno pojasniti zahtevano vsebino.

NAVODILA

Dispozicija mora vsebovati sledeča poglavja (z ustrezno vsebino):

- 1 OPREDELITEV OZ. OPIS PROBLEMA, KI JE PREDMET ZAKLJUČNEGA DELA
- 2 NAMEN IN CILJI ZAKLJUČNEGA DELA
- 3 HIPOTEZE ALI RAZISKOVALNA VPRAŠANJA ZAKLJUČNEGA DELA
- 4 PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE ZAKLJUČNEGA DELA
- 5 PREDVIDENE METODE ZAKLJUČNEGA DELA
- 6 PREDVIDENA STRUKTURA POGLAVIJ
- 7 SEZNAM PREDVIDENIH VIROV

USMERITVE

Pri pisanju dispozicije zaključnega dela bodite pozorni na naslednje:

- Zaključno delo se piše v 1. osebi množine.
- Delo mora biti jezikovno korektno - pri pisanju upoštevamo slovnična in stilistična pravila, ki veljajo za slovenski jezik.
- Pri pisanju dispozicije uporabljamo pisavo tipa Times New Roman, Arial, Tahoma ali Calibri, 12 pik, črne barve.
- Razmik med vrsticami je 1,5. Izjema je naslovna stran, ki je napisana z enojnim razmikom.

Več usmeritev najdete v Navodilih za pripravo diplomskih in magistrskih del na Fakulteti za turizem Univerze v Mariboru, ki so objavljena na spletni strani fakultete.

UNIVERZA V MARIBORU
FAKULTETA ZA TURIZEM

Ime in priimek

NASLOV ZAKLJUČNEGA DELA

Izberite element.

Mentor: naziv, ime in priimek

Somentor: naziv, ime in priimek

Brežice, mesec leto

1 OPREDELITEV OZ. OPIS PROBLEMA

V raziskovalnem delu je zaznavanje problema prvi korak v znanstveno-raziskovalnem postopku, ki ga lahko razumemo tudi kot prvo fazo raziskave. Najpogostejši motiv za raziskovanje so teoretične ali metodološke zadrege. Tako lahko na podlagi tega rečemo, da probleme najdemo skozi testiranje teorije, nova odkritja, slučajna ali naključna odkritja, pomanjkanje prejšnjih raziskovanj, ponovljene raziskave in novosti v metodologiji ali merskih instrumentih.

Izbiro problema oz. predmeta raziskovanja prav zaradi pomembnosti te faze raziskovalnega procesa nekateri avtorji smatrajo za najbolj kreativen del raziskovalnega procesa. Problem, ki je sprejet kot predmet nekega raziskovalnega dela, je najbolj pogosto problem oz. zadeva, ki povzroča težave v razreševanju vsakdanjih delovnih nalog, kakor tudi v razumevanju ali uporabi neke teorije. Razreševanje tega problema pripelje do napredka v nekem delovnem procesu ali pa do napredka v teoretičnem razumevanju na nekem področju. Bistvenega pomena je, da svoj raziskovalni problem dobro utemeljimo na način, da predstavimo njegovo družbeno ali znanstveno relevantnost.

2 NAMEN IN CILJI ZAKLJUČNEGA DELA

Raziskovalno delo (naj bo organizirano kot znanstveno-raziskovalno ali pa gre za nek praktični poseg) mora odgovoriti na vprašanje, čemu bodo služili rezultati tega raziskovalnega dela. Lahko gre za razširitev znanstvenih spoznanj, izpopolnjevanje in razširjanje teoretičnih znanj, ki podpirajo, dopolnjujejo ali pa celo zavračajo nek del dosedanjega teoretičnega korpusa. Po drugi strani je raziskovalno delo oziroma rezultati le-tega lahko namenjeno reševanju nekega praktičnega problema v menedžmentu neke turistične organizacije, nekega hotela ali pa neke druge oblike na področju dejavnosti v turizmu. Jasno in eksplicitno definiranje namena projekta je pomembno, ker je to bistven korak v nadaljnjem delu na projektu, posebej pa pri definiranju ciljev raziskovalnega dela.

Cilji naloge izhajajo iz namena projekta in metodoloških postopkov, ki jih je nujno uporabiti, da bi lahko dosegli namen raziskovalnega dela, kakor ga vidijo tisti, katerih motivacija je pri tem bistvena.

Definiranje cilja raziskave

Na splošno bi lahko trdili, da je temeljni cilj vsakega raziskovalnega dela priskrbiti raziskovalcu informacije o predmetu raziskave oz. problemu, ki si ga je raziskovalec postavil kot predmet raziskovanja.

Razlikujemo med tremi možnimi cilji raziskovalnega procesa:

Opisovanje ali deskripcija

Raziskava ima lahko povsem opisovalni cilj kot način raziskovanja družbenih razmer, odnosov ali pa obnašanja nekih subjektov. Deskriptivna raziskava omogoči pripravo točnega načrta oziroma opisa področja, ki je predmet raziskave. Tovrstne raziskave so najbolj pogoste na področju turizma iz treh razlogov: ne piše, kakšnih razlogov.

Pojasnjevanje ali eksplanacija

Eksplanatorni cilj odkriva vzročno povezanost, kavzalnost v medsebojnemu odnosu dejavnikov, ki delujejo na nekem področju. Te pojasnitve omogočajo menedžerjem organiziranje dejavnosti na način, primeren medsebojnemu delovanju spremenljivk v raziskovalnem prostoru. Medsebojna pogojenost (kavzalnost) med spremenljivkami je na splošno pogoj za razumevanje določenih procesov, posebno pa za napovedovanje nadaljnjih gibanj na tem področju. To je v turistični industriji še kako pomemben korak, bodisi da gre za zgolj teoretično delo, ali pa za neko analizo, ki bo pripomogla k praktičnim odločitvam menedžerjev.

Ocenjevanje ali evalvacija

Evalvacija kot cilj nekega raziskovalnega projekta je zelo kompleksen in večslojen postopek, ki vključuje kar nekaj faz. Vsaka izmed teh faz je lahko samostojni raziskovalni projekt. Pri takšnem raziskovanju je potrebno zastaviti relevantne kriterije (npr. že veljavne instrumente), s katerimi potem ocenjujemo izvedbo aktivnosti v določenem časovnem/geografskem/delovnem/itd. območju.

3 HIPOTEZE ALI RAZISKOVALNA VPRAŠANJA ZAKLJUČNEGA DELA

Kvantitativne raziskave predpostavljajo postavitev hipotez, kvalitativne raziskave predpostavljajo postavitev raziskovalnih vprašanj.

Primeri dobrih in slabih hipotez in raziskovalnih vprašanj

Hipoteza 1: Delovni pogoji so najpogostejši razlog za nezadovoljstvo zaposlenih.

Hipoteza 1 je primer dobro postavljene hipoteze. Pod pogojem, da izvedemo merjenje na pravilen način, jo lahko empirično preverjamo, hkrati jasno opredeljuje medsebojne vplive in je vseeno povsem enostavna.

Hipoteza 2: Starejši zaposleni imajo več delovne dobe kot mlajši zaposleni.

Hipoteza 2 je na prvi pogled mogoče videti povsem dobra, a ni potrebno dosti razmišljati, da bi s potrjevanjem takšne hipoteze dejansko potrjevali nekaj, kar je popolnoma logično. S tem postane hipoteza sicer preverljiva, a nima pojasnjevalne vrednosti, saj s tem, če jo potrdimo, nismo dokazali nič novega. To je primer, ki mu v metodologiji rečemo »trivialna hipoteza«.

Raziskovalno vprašanje 1: Katera znanja potrebuje dober manager?

Raziskovalno vprašanje 1 je sicer široko zastavljeno, a ob predpostavki, da raziskujemo na nekem primeru (denimo v organizaciji), lahko preko takšnega raziskovalnega vprašanja pridemo do ugotovitev, katera so tista znanja, ki jih bo manager potreboval, da bo dobro opravljal delo.

Raziskovalno vprašanje 2: Ali lahko dvignemo ugled organizacije?

Raziskovalno vprašanje 2 je na prvi pogled videti povsem primerno, pa vendar temu ni tako. Z vprašanjem v tej obliki bi skozi raziskovanje odgovarjali na samo prvo besedo tega vprašanja, torej besedo »ali«. Beseda »ali« predpostavlja binaren odgovor; nanjo lahko odgovorimo samo z »da« ali »ne«, kar pa ni dovolj za resno raziskovanje. Že samo menjava vprašalnice (npr. z besedo »kako«) lahko to vprašanje spremeni tako, da postane povsem pravilno in dobro postavljeno.

V pomoč pri oblikovanju hipotez je vredno slediti naslednjim navodilom:

1. Oblikovane morajo biti tako, da so v skladu s problemom.
2. Biti morajo jasne, nedvoumno postavljene in dovolj natančne; ne smejo biti formulirane tako, da jih je mogoče razlagati na mnogo različnih načinov.
3. Način postavljanja mora omogočati njihovo potrjevanje.
4. Postavljene morajo biti tako, da jih je možno izkustveno (empirično) preverjati.
5. Od samega začetka morajo biti verjetne in utemeljene.
6. Vsebovati morajo čim večjo pojasnjevalno-napovedovalno moč. Ali povedano drugače – biti morajo kar se da plodne.

7. Biti morajo kar se da enostavne. Pri izbiranju med dvema hipotezama se odločimo za enostavnejšo. Tudi tukaj je treba spoštovati realnost, ker včasih enostavnejša hipoteza ne pokriva dovolj pomenskega prostora.
8. Z eno hipotezo ne moremo preverjati dveh povezav hkrati.

4 PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE ZAKLJUČNEGA DELA

Predpostavke morajo biti jasno izražene, saj s tem pojasnimo, s kakšnim pogledom oziroma mnenjem je posameznik vstopil v raziskovanje.

Jasno je potrebno zastaviti, katere so omejitve (pri tem si pomagamo tudi s predpostavkami), s katerimi se posameznik v raziskovalnem delu sooča in kako bo posameznik poskrbel, da bodo omejitve imele čim manjši vpliv na raziskovalno delo.

5 PREDVIDENE METODE ZAKLJUČNEGA DELA

Opredeliti je potrebno, katere metode se bodo v zaključnem delu uporabljale in v katerem delu bo posamezna metoda uporabljena in s kakšnim namenom. Zelo pozorno je potrebno ločevanje med kvantitativnim in kvalitativnim raziskovanjem.

6 PREDVIDENA STRUKTURA POGLAVIJ

Sestaviti je potrebno okvirno kazalo, le-to mora vključevati razrez najmanj do drugega reda.

7 SEZNAM PREDVIDENIH VIROV

Seznam virov mora vsebovati vsaj 20 enot relevantne literature v dispozicijah zaključnih del na prvi stopnji in vsaj 30 enot na drugi stopnji, pri čemer mora biti vsaj 1/3 enot tujejezičnih in 1/10 objavljenih enot v zadnjih 10 letih.